

TILVENNING I BARNEHAGENE I TYNSET KOMMUNE

SETT AV TID

Planen gjelder for kommunale og private barnehager i Tynset kommune

INNHold

Innledning.....	3
Grunnlag for planen	3
Mål	3
Teorigrunnlag	4
Metoder	5
Tilvenning og overgang til stor avdeling.....	6
Plan.....	6
Besøksdager	6
Tilvenningsdagene.....	6
Dag 1.....	7
Dag 2.....	7
Dag 3.....	7
Dag 4, 5 og 6.....	8
Dag 7, 8, 9 og 10.....	8
Avskjed	8
Evalueringsamtale	8
Samarbeid med andre.....	8
Litteratur	9

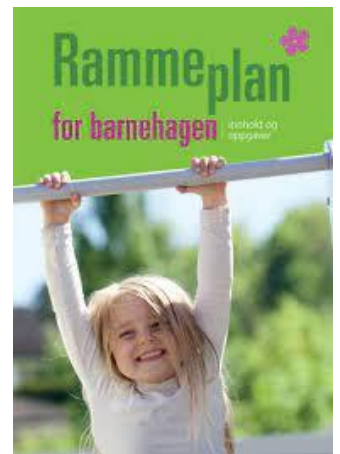
Innledning

Den første viktige overgangen i barns liv er oppstart og tilvenning i barnehagen. En god overgang vil gjøre barnehagen til en positiv del i barnas liv, i form av nye gode relasjoner og nye stimulerende erfaringer. En vanskelig overgang kan skape utrygghet og stress hos barna, og påføre dem belastninger med negative effekter på kort og lang sikt. For å få en god overgang må det ligge til grunn et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagens ansatte. Det er foreldrene som kan bygge bro fra det kjente livet hjemme over til det nye barnehagelivet, og deres rolle før, under og etter oppstartsdagene er av uvurderlig betydning. Som den profesjonelle aktøren i samarbeidet er det barnehagen og de ansatte som må legge til rette for et godt samarbeid med alle foreldre, og det bør starte før barnet begynner i barnehagen. En god overgang er nært forbundet med god barnehagekvalitet, og for de yngste barna er det nære, omsorgsfulle og stimulerende voksen-barn-relasjoner som er essensen i barnehagekvalitet. Vi legger til rette for å ha gode overganger i barnehagene våre, og har egne lokale planer for overgang mellom liten og stor avdeling i den enkelte barnehage.

Grunnlag for planen

Lov om barnehager med forskrifter, herunder Rammeplan for barnehagen.

Barnehagene i Tynset samarbeider mye, og vi har valgt å lage en felles plan for tilvenning som sikrer barna som går i barnehagene våre en mest mulig lik tilvenning og overgang fra hjem til barnehage. Denne planen skal sikre at barn som skal begynne i våre barnehager opplever en trygg og god overgang, i nært samarbeid mellom hjem og barnehage.

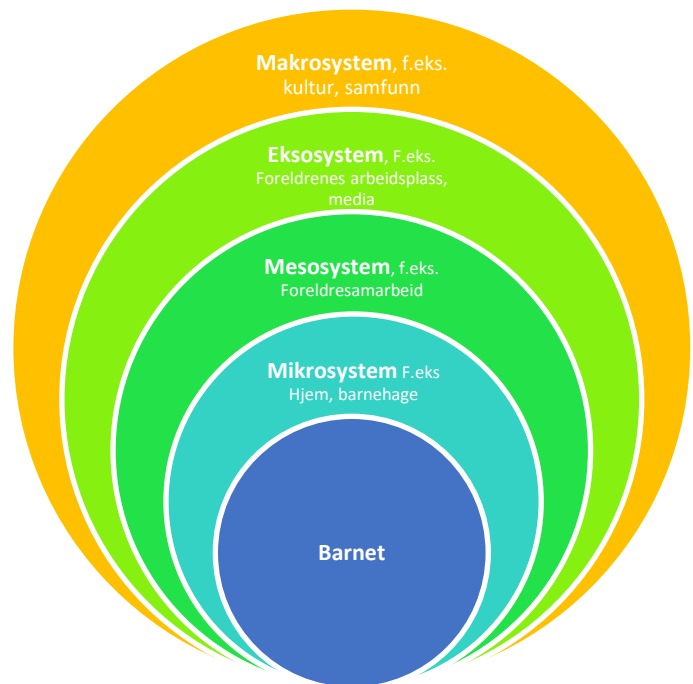
Mål

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnet skal få tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.23).

Teorigrunnlag

Bronfenbrenners utviklingsøkologiske teori

Bronfenbrenner er en av få som har beskrevet en modell for utvikling hvor han også ser på overganger. (Drugli et.al., 2020 s.16)

To mikrosystemer bindes sammen med hverandre gjennom det som kalles mesosystemer. Kvaliteten i et mesosystem i seg selv er av stor betydning for hvordan barnet har det og fungerer i de ulike mikrosystemene. Ikke-eksisterende eller negative forbindelser vil i stor grad hemme barns trivsel og utvikling. Dette forklarer hvorfor et samarbeid mellom hjem og barnehage er viktig, og at det gjøres mest mulig likt på disse arenaene.

Det foregår en svært rask utvikling av småbarnshjernen de første leveårene, og barnets erfaringer hjemme og i barnehagen vil påvirke denne prosessen. Små barn har dårlig kapasitet til selv å regulere følelsene sine, og trenger god ytre regulering fra en omsorgsperson når noe blir krevende. Trygghet, omsorg og støtte til regulering av følelser vil fremme en «sunn» hjerne.

Tilknytningsteorien viser betydningen av nære relasjoner for barns trivsel og utvikling, og er sentral i forståelsen av hvordan legge til rette for en god tilvenning til barnehagen for de aller minste barna. Små barn har et grunnleggende behov for å føle trygghet i relasjonen til sine nære omsorgspersoner. Forutsigbarhet, sensitivitet og emosjonell tilgjengelighet hos omsorgsgiver fremmer trygg tilknytning fra barnets side. Bruk av kontaktperson og overgangsobjekter kan fremme barns trygghet når de skal begynne i barnehagen. Trygge barn kan bruke sin kapasitet til å leke og lære i barnehagen. (Drugli et.al., 2020, s. 36-38).

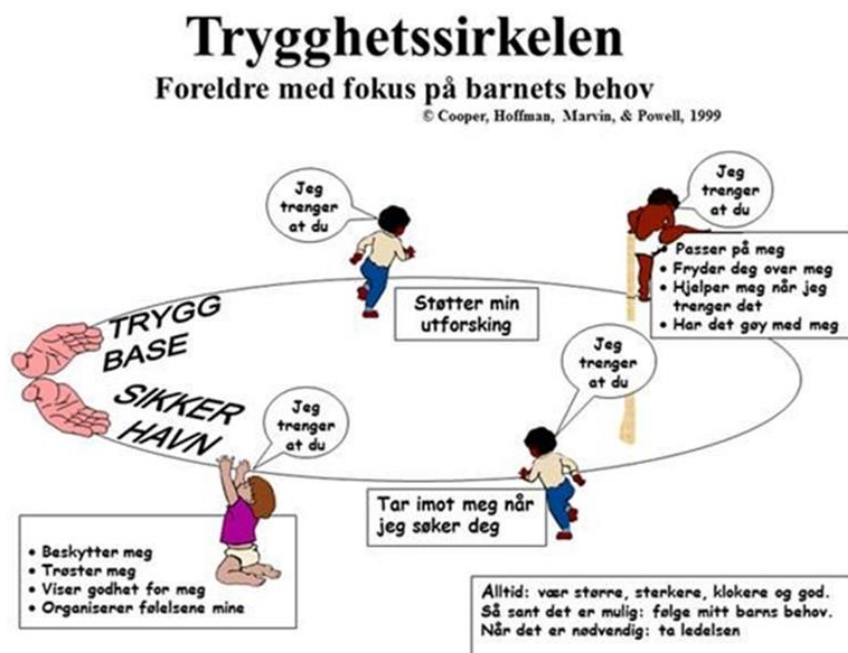
Metoder

Inserimento- prinsippene – (Reggio Emilia): I stedet for å ha fokus på relasjoner som barnet separeres fra, rettes blikket mer mot hvordan støtte barn og familier til å etablere nye relasjoner i barnehagen. Prosessen med å finne seg til rette i barnehagen må starte *før* barnet begynner. (Degotardi og Pearson, i Drugli et.al., 2020, s. 22).

Det innebærer at en god overgang tar tid, og at det må jobbes bevisst med relasjonsetablering, gjerne i flere måneder.

Det er viktig at foreldrene blir trygge på barnehagen i tilvenningsperioden, og at ansatte møter dem på det de måtte være bekymret for. De ansatte må videre få mulighet til å observere foreldrenes kontakt med barna og hvordan de kommuniserer.

Barnehagene benytter Trygghetssirkelen, som viser viktigheten av at foreldre og voksne i barnehagen sammen har fokus på barnets behov under tilvenningen og er til stede for støtte og utforskning. Foreldrene og kontaktpersonen fungerer som en ladestasjon eller trygg base når barnet etter hvert tør å utforske omgivelsene og bli kjent med de andre barna og de voksne i barnehagen.

(Brandtzeg et.al., 2016 s. 25)

Tilvenning og overgang til stor avdeling

Ved tilvenning på storavdeling vil planen tilpasses det enkelte barn som starter, og ta hensyn til om barnet begynner i barnehage for første gang, eller om det gjelder bytte av barnehage. Den enkelte barnehage har egne, interne planer for denne overgangen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. Jevnlige besøk for tilvenning til stor avdeling vil starte i god tid før overgangen, og tilpasses og vurderes hvert år.

Plan

- Etter en familie har takket ja til barnehageplass skal barnehagen innen rimelig tid ta kontakt med familien og informere om barnehagen og tilvenning.
- Avtale et første møte med barnet og foreldrene.
- Tilvenning i barnehagene i Tynset foregår etter følgende modell:

Besøksdager

I forkant av tilvenningen inviterer vi barn og foreldre til besøksdager i barnehagen. Hensikten med disse besøkene er at barna gradvis skal bli kjent med barnehagen sammen med en voksen de er kjent med. Derfor anbefaler vi minimum 3 besøksdager på ca. 1 time. Disse dagene er **ikke** en del av tilvenningen, men kan være med på å gjøre tilvenningen lettere for barna. Vi har tatt ned antallet besøksdager fra 5-7 dager til minimum 3 for å kunne ivareta de barna som allerede går i barnehagen, slik at de blir påført minst mulig stress ved å ta imot mange besøk gjennom barnehageåret.

Tilvenningsdagene

En god tilvenning i barnehagen er viktig for at barnet skal få en best mulig start i sin nye hverdag. Det å begynne i barnehagen er spennende både for barn og foreldre. Det er en helt ny hverdag for barna, og det er viktig å gi de den tiden de trenger til å bli trygge på personalet og barnehagen.

Vi legger vekt på at barnet skal få anledning til å knytte seg til en eller to ansatte på den avdelingen barnet skal gå. Det er viktig med en fast ansatt for å skape et trygt fundament for barnet den første tiden. Den faste ansattes viktigste rolle er å forstå barnet, hjelpe det å regulere følelser og hjelpe barnet til å gjenfinne en følelse av trygghet når foreldrene ikke lenger er til stede. Det er viktig at barnet får god tid til å bli kjent med og trygg på den faste ansatte.

Noen barn trenger kort tid for å bli trygg, mens andre trenger litt mer tid.

Det er derfor viktig å sette av god tid til tilvenning. **Med god tid mener vi at foreldrene må regne med å være til stede i barnehagen hele den første uka og at barna har kortere dager også i uke to.**

De to første dagene er relativt like for alle sammen. De er korte og foreldrene er med hele tiden, og det er foreldrene som stiller barnet disse dagene.

Under tilvenningsperioden er det viktig at foreldrene setter seg ned på gulvet på avdelingen hvor de er synlige for barnet, og at de sitter på den samme plassen under hele tilvenningsperioden. Da vet barnet hvor mamma/pappa er, og kan trygt utforske barnehagen. Om det er noe som er litt skummelt kan barnet fort finne forelderen for å søke litt trøst og bli trygget, før de igjen utforsker videre. Foreldrene er da de trygge som sitter på samme plass og personalet blir de som skal vise barna denne spennende barnehagen. Det avtales på forhånd om en eller begge foreldre skal være med på tilvenningen. For resten av barnegruppen kan det bli mange å forholde seg til om nye barn skal ha med to foreldre hver.

En tilvenningsperiode tilpasser vi individuelt for hvert enkelt barn, og den vil se omtrent slik ut:

Dag 1

Barn og foreldre kommer til avtalt tid denne dagen. Foreldrene setter seg på en fast plass med barnet på fanget. Når barnet er klar for det vil det klatre ned fra fanget og begynne å utforske. Noen går langt og andre går kort. Dette må barnet få avgjøre selv.

Vi i barnehagen sitter rundt på gulvet med leker og vil etter hvert prøve å ta mer og mer kontakt med barnet.

Foreldrene er med barnet hele denne dagen.

Den første dagen avsluttes etter ca. to timer, og senest rett før formiddagsmåltidet.

Dag 2

Denne dagen kommer barn og foreldre også til avtalt tid, og blir i ca. to timer. Hvis barnet blir sliten før, går dere hjem før. Denne dagen gjøres likt som «dag 1».

Dag 3

Vi avtaler når barnet og foreldrene kommer denne dagen. De er med fra morgenen av og hvis barnet er klar kan foreldrene gå fra barnet og sette seg på et ledig rom i barnehagen denne dagen. Det er viktig at foreldrene sier ifra til barnet at de går. Vi henter foreldrene etter ca. en halvtime så den første avskjeden ikke blir for lang.

Dag 4, 5 og 6

Vi avtaler når barnet kommer på morgenen. Foreldrene er sammen med barnet fra morgenen av, men er borte lenger og lenger fra barnehagen. Barnet vil etter hvert nærme seg tilnærmet full dag i barnehagen.

Dag 7, 8, 9 og 10

Barnet har tilnærmet full dag i barnehagen, men vi anbefaler kortere dager denne uka. En kortere dag vil si at barnet er i barnehagen til 14.00-14.30. Det er viktig at foreldrene er tilgjengelig hvis barnet trenger dere også denne uka.

Avskjed

Det er viktig at foreldre/ foresatte sier tydelig «ha det» til barnet når dere går ved levering om morgenen. Studier har vist at barn blir negativt påvirket i bringesituasjonen både dersom foreldrene skynder seg å gå mens barnet er opptatt med noe annet, og når foreldrene bruker for lang tid før de greier å forlate barnet. (Drugli, 2017 s.115-116). Drugli sier også at det er viktig for barnet å kjenne seg klar til å gå fra mor/ fars armer over til en ansatt i barnehagen. Det synes å fungere bra for små barn at en i personalet raskt etablerer kontakt med barnet når foreldre og barn kommer i barnehagen om morgenen, og at dette skjer før foreldre og personal begynner å snakke sammen.

Evalueringsamtale

Når barnet har gått i barnehagen i en måned vil vi ha en evalueringsamtale med foreldrene. Der vil vi snakke litt om hvordan oppstarten har gått og litt om hvordan barnet har det nå.

Samarbeid med andre

Barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen, som helsestasjonen, barnevernet og PPT, for å gi barna et mest mulig helhetlig tilbud, til beste for barnas oppvekst og utvikling.

Litteratur

Falck-Pedersen, T. & Kongstein, C. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Innhold og oppgaver*. Pedlex.

Brandtzeg, I., Torsteinson, S. & Øiestad, G. (2016). *Se barnet innenfra*. Kommuneforlaget

Drugli, M.B. (2017). *Liten i barnehagen*. Cappelen Damm Akademisk.

Drugli, M.B., Lekhal, R. & Buøen, E.S. (2020). *Tilvenning og foreldresamarbeid*. Cappelen Damm Akademisk.

Niss, G. (2017). *Å begynne i barnehagen*. Pedlex.

Planen evalueres våren 2025.

Revidering foretatt av Gina Reiten, Kristin Holann, Mona Nygjelten, Cecilie Andersen og Kjersti Drevsjømoen Often

Oppdatert januar 2023